

ახადბაზღა

სოციალ-დემოკრატი

Edition „LE JEUNE SOCIAL DEMOCRATE” Géorgienne

გამოცემა საქ. ახალგაზდა მარქ. ორგანიზაციის საზ.-გარეთელ დელეგაციის

თბილისი, აგვისტო 1931 წ

-:- რვეული 8. -:-

HUITIEME CAHIER.

29 ა გ ვ ი ს ტ ო

29 აგვისტო ჩვენი ბრძოლის დღესასწაულია...

ამ დღეს აღსდგა ქართველი ერი მტარვალთა წინააღმდეგ. მან აღმართა თავისუფლების დროშა და სცადა მონობის უღლის დამსხვრევა...

აჯანყება დამარცხდა. მტერმა შური იძია ერთსულოვნათ ამოძრავებულ ერზედ. მან ვერაგულათ გაჟლიტა ქართველი ერის საუკეთესო შვილები...

მტერი გამარჯვებას ზეიმობდა. მას ეგონა საქართველი საბოლოოთ დაიმონა. მისი სიხარული ნაადრევი გამოდგა. ქართველი ერი სოციალ-დემოკრატიის მეთაურობით ფეხზე წამოდგა და კვლავ სამკვიდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა გაჩაღა...

ექვსი წელია ეს ბრძოლა გრძელდება. ქართველი ერი შეუტრეკელია ამ ბრძოლაში. მისი მწყობრი რიგები ვერ შიარყია მტრის სისასტიკემ...

ამ ათი წლის უსწორო ბრძოლაში ჩამოყალიბდა ქართველი ერის მთლიანი სახე და მისი ეროვნული ფრონტი. ამ წამებაში გამოიკვეთა ქართველი ხალხის სულიერი სიმტკიცე. აგვისტო-სექტემბრის გმირული გამოსვლები ამ ბრძოლის საუკეთესო მომენტია. 29 აგვისტო მებრძოლ საქართველოს გამანთავისუფლებელი მოძრაობის უდიდესი ისტორიული ხანაა. ეს თარიღი წაუშლელი დარჩება ქართველი ერის ისტორიაში...

ამ ექვსი წლის წინეთ ქართველ ერს მარტო მოუხდა გამოსვლა. დღეს კი დამპყრობელ რუსეთის წინააღმდეგ ამართულია კავკასის ერთა მთლიანი ფრონტი. დღეს იქ ერთად იბრძვიან კავკასის ერთა პარტიზანები რუსეთის წითელი იმპერიალიზმის წინააღმდეგ. ამ კავკასის მთლიანობის იდეას სწორეთ აგვისტოს აჯანყებიდან ეყრება მტკიცე საფუძველი...

მტერმა საქართველო დაიპყრო, მაგრამ ის ვერ დაიმორჩილა. ის არ ეუბნება არავითარ საშუალებას ქათველი ერის გასატყუებლად. დღითი-დღე იცვლება ბრძოლის მეთოდები. დღეს მისი მთავარი ყურადღება მოსახლეობის ეკონომიური ვალატაკებისაკენაა მიმართული. ხალხის პოლიტიკურად დამონება მათი ბოროტი ზრახვებისთვის არ დარჩა საკმარისი. ამ მიზნით მან მუშათა კლასს არ გაგონილი შრომის ბეგარა დააკისრა და ეწევა მის უსაზღვრო ექსპლოატაციას. გლეხის მეურნეობის გაჩანაგებას კი სოფლის კოლექტივიზაციით შეუდგა. აქაც საოკუპაციო ხელისუფლებას ქართველი ხალხის ერთსულოვანი წინაღმდეგობა შეხვდა და ეს ორი წელია საქართველოში და მთელ კავკასიაში დიდ გამოსვლებს აქვს ადგილი. უდაოა ამ ბრძოლაში მტერი დამარცხებული გამოვა და ქართველი ხალხი და მისი მებრძოლი ორგანიზაციები მომზადებულათ შეხვდებიან მომავალი განთავისუფლების ჟამს.

საბჭოთა ქურუმებს უკვე აღარ ძალუძთ თავი დაახწონ იმ საშინელ ეკონომიურ და პოლიტიკურ კრიზისს, რაც დღეს რუსეთში მძინვარებს და დიქტატურის საფუძველს არყევენ. ამას ზეთ ერთვის კომპარტიის შინაგანი კრიზისი. გუშინდელი დიქტატორები დღეს უკვე უბრალო საბჭოთა მოქალაქეებია ან და მათი ციხეების ბინადარი. სისხლიანი აგვისტო-ოქტომბრის დღეების გმირები კახიან-ლოლობერიძეები და ძმანი მათნი დღეს სადღაც მაყრილნი არიან და მათი ხსენებაც კი აღარ ისმის. ეს გარემოება ბევრს გზადაბნეულებს აფრთხილებს და კერძოთ ჩვენს მებრძოლ ორგანიზაციებს სიმხნევეს მატებს. მომავალი—მებრძოლი ერისა და მისი ერთგულებსაკენ მოგვიწოდებს ჩვენ აგვისტო-სექტემბრის სახელოვანი გმირები...

დიდი მსხვერპლი გაიღო ქართველმა ერმა თავის უფლების აღდგენის საქმეში. უამრავია თავდადებულ მებრძოლთა რიცხვი. ბევრი საუკეთესო ხელომძღვანელი და წევრი დაკარგა ამ ბრძოლაში კერძოთ ახალგაზდა სიცოცხალ-დემოკრატიათ. ჩვენი ახალგაზდობა დიდის გატაცებით შეხვდა აგვისტო-სექტემბრის აჯანყებას. ასევე თავდადებით განაგრძობს ის ბრძოლას მშობელი პარტიის გვერდით დღესაც და მთელი თავისი არსებით ელტვის სამშობლოს განთავისუფლებას ჩრთილოეთის ურდოებისაგან. ჩვენ დარწმუნებული ვართ ის მიზანს მიაღწევს და მით მოიხდის თავის წმინდა მოვალეობას ბრძოლაში დაღუბული ამხანაგების წინაშე. ქართველი ახალგაზრდობა ქართველ ერთან ერთად გამოიხსნის წმინდა საფლავებს უცხოეთის ტყვეობიდან...

დღეს ჩვენ ვიგონებთ ბრძოლაში დაღუბულ ამ გმირთა მთელ ლეგიონებს და დარწმუნებული ვართ მათი ხსოვნა და სახელი სამუდამოთ აღიბეჭდება ქართველი ერის ხსოვნაში, ის შარავანდდით შემოიხება...

საუკუნო ხსენება ბრძოლაში დაღუბულ გმირებს... ეს დიდი მსხვერპლი გაღებული ქართველი ხალხის მიერ არის საქართველოს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის მტკიცე საფუძველი. მებრძოლი საქართველო ბოლომდე გაყობა მათ მიერ განვილილ გზას და ის აღდგება მკვდრეთით...

ამ იმედით, ამ რწმენით ჩვენ მხურვალეთ მივესალმებით ჩვენს მებრძოლე ორგანიზაციებს საქართველოში და უსურვებთ მათ სიმტკიცეს და მხნეობას მომავალი გამარჯვებული ბრძოლებისაკენ...

ჩვენი სადღეისო ამოცანა

ათი წლის შეუბოვარი ბრძოლით ჩვენმა ახალგაზდობამ თავისი სიმწიფე და მომზადებამ დაამტკიცა. ს. ახ. მარქ. ორგანიზაციამ თავისი არსებობა ბრძოლის პირობებშიც გაამართლა. მებრძოლთა რიგებს მან გაუტეხელი ასეულები მისცა. ათი წლის წინად უფლება აყრილ ერმა თავისუფლების დროშა ააფრიალა; მტერთან ხმლისა და ტყვიის ენაზე ლაპარაკი გადასწყვიტა და ახალგაზდობას იმედის თვლით გადახედა. სოც.-დემ. ახალგაზდობაც პარტიის თანამგზავრი აღმოჩნდა და მტერს ერის უტეხი ნება აგრძნობინა. თავის განწირული მომავალის უზრუნველსაყოფად ბოლშევიზმმა სწორედ აქით მობართა შხამიანი ისარი და ჩვენ განადგურებას შეუდგა. ამ მიზნის მისაღწევად მისთვის ყოველგვარი ზომა მისაღები დარჩა. დაიხშო ყოველგვარი გასაქანი მორალურ და გონებრივ გათვიცნობიერებისათვის.

დღეს ცოდნის მიღება იშვიათ პრივილეგიას წარმოადგენს საეჭოთა საქართველოში. ფრთა შეეკვეცა ჩვენი ახალგაზდობის იმ იდეალურ აღმაფრენას, რომელიც მისი არსებობის შინაარსს შეადგენდა. გეპუუს აღვირ ახსნილ თარეშ ვერც ჩვენი სკოლები აცდა. საბჭოთა სკოლა ეს ხომ კომსომოლურ გარყვნილების მქადაგებელია. ის ლენინის ნაცოდვილების გამოფენაა, რაც ცხოვრებამ იმთავითვე ნაცარ-ტუტად აქცია. სულიერ სახდოს მაგიერ ის ზნედაცემულობის და ნიჰილიზმის ფსიქოლოგიას ქმნის. ასეთი ფსიქოლოგია უცხოა ჩვენი ერისა და მისი ახალგაზდობისათვის. აქ გაიშალა მეორე ფრონტი, ფრონტი ინტელექტუალური, რომლის გარღვევა არა ნაკლებ თავდადებას ითხოვს. ბრძოლა კომსომოლურ გადაგვარების წინააღმდეგ ქართველი მორალისა და კეთილშობილების შესანარჩუნებლად—აი, ჩვენი საამდროვო ამოცანა. ესევე უნდა დარჩეს სოც.-დემ. პარტიის ერთი მთავარი საზრუნავი. მისი ვალია სოც.-დემ. ახალგაზდობაზე მამაშვილური ზრუნვა, რათა საიმედო ხელში გადავიდეს დღეს სანეტარო მყობადი ჩვენ უნდა შევეცადოთ საბჭოთა სკოლის მომწამლელ პირობებში საკუთარი, წმინდა ატმოსფერის შექმნა. ახალგაზდობის ნორჩი გონება უნდა დაზღვეული იქნას საბედისწერო დავადებისაგან. მეტად რთულია ამ ამოცანის გადაწყვეტა ჩვენ მდგომარეობაში. მაგრამ ჩვენ არაერთხელ დავამტკიცეთ, რომ მებრძოლის უტეხა ნება და მოვალეობის მტკიცე შეგნება არარაობად აქცევს ყოველგვარ სიძნელეს. ჩვენ უნდა შევსძლოთ საკუთარი გამძლეობით გაგანადგურით ბოლშევიკური სკოლის უარყოფითი, გამრყენელი გავლენა. ამას კი მოვახერხებთ თუ სათანადო სიმაღლეზედ ავიყვანთ თვითგანვითარების საქმეს.

ცხოვრება გიგანტიური ნაბიჯით მიექანება წინ. ძნელია მისი დამორჩილება გონება დახშულ ადამიანისათვის. ასეთ ადამიანებს ბოლშევიკური სკოლა იძლევა ჩვენ უნდა შევძლოთ შევითვისოთ რაც მასში დადებითია, ხოლო ჩვენი ცნობიერება უნდა დაიკეტოს იმ ნიჰილიზმისათვის, რომელიც, მასშია გამეფებული. ამას ვაგვიადვილებს ჩვენი საკუთარი მომზადება. ცხოვრებამ ნათლად დაგვანახვა, რომ არ კმარა მარტო ფიზიკური თავგანწირვა და მსხვერპლის უსიტყვოთ გაღება. საჭიროა ძალის რაციონალური გამოყენება, რათა ნაკლები მსხვერპლით მიღწეულ იქნას ის, რაც იტორიამ დაგვაკისრა. განუწყვეტელი ბრძოლის ქარცეცხლში მოიქანცა ის თაობა, რომელიც დღე-ერის ბედს ხელმძღვანელობს. მომავალი ახალგაზდობას ეკუთვნის და მან უნდა დამტკიცოს იმ გმირული თაობის ღირსეული მემკვიდროება. რომელმაც ჩვენი ერის თავისუფლება გამოსჭედა; ეს კი ღრმა ცოდნას ითხოვს ეს ცოდნა არ უნდა იყოს განყენებული. მხოლოდ ასეთი ცოდნით შეიარაღებული ჩვენ იოლად ავიცილებთ კომსომლურ კრეტინიზმით დაავადებას. თუ ჩვენ წინაპართ შევძლოთ გუთნის ტრიალთან ერთად მტრის მოგვრება, ჩვენ რათ ვერ მოვახერხებთ, რომ ეს ორმაგი მისია შევასრულოთ!

ვ. ანჭკირველი.

ივლისი 1930 წ.

ნ. რ ა მ ი შ ვ ი ლ ი

თეზისები პარტიული პროგრამისათვის *)

1. ახალი პარტიული პროგრამის აუცილებლობა.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიას არ აქვს საკუთარი პროგრამა. 1903 წელს რუსეთის სოც.-დემ. პარტიის მეორე ყრილობაზე მიღებული პროგრამა თვით რუსეთისათვისაც მოძველებულია და ეხლანდელ ვითარებას არ შეესაბამება.

დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ საკუთარ პროგრამის შედგენა აუცილებელი შეიქნა. ეს ნაბიჯი ვაგვიადვილებს გამოინახოს საერთო ენა საქართველოს იმ სოციალისტურ პარტიებთან, რომელნიც დგანან დემოკრატიულ ნიადაგზედ და დიქტატურას ებრძვიან.

2. სოციალიზმი ბოლშევიზმის უარყოფა.

მსოფლიო ომით გამოწვეულმა რევოლუციებმა ერთხელ კიდევ დაადასტურეს კ. მარქსის მოძღვრება, რომ სოციალისტური საზოგადოება კაპიტალიზმის უაღრესათ განვითარების შედეგი იქნება, და საბოლოოდ ლახვარი ჩას-

*) ვინაიდან საქართველოს სოც.-დემოკ. პარტიის პროგრამის მიღების საკითხი დღის წესრიგში დგას, პარტიის ხელმძღვანელი ორგანოების მიერ, ამიტომ ვაქვეყნებთ ტრადიციულად დაღუპულ—ჩვენი სახელოვანი მასწავლებლის და ღირსული ხელმძღვანელის მიერ ას საგანზე ჩვენთვის დაწერილ თეზისებს.

ცეს უტოპიზმს. სან-სიმონი ელოდა იმ დიდარს, რომელიც მას მილიონებს გადასცემდა და იდეალურ საზოგადოების გეგმის განხორციელებაში დაეხმარებოდა.

კიდევ უფრო შეუსაბამოა ბოლშევიკური უტოპია: ის სახელმწიფოს ძალა-უფლების ხელში ჩაგდებას ლაპარაკობს სოციალიზმის დამყარებას, ამ გზით ის კ. მარქსის მოძღვრებას თავდაყირა აყენებს. მარქსის შეხედულებით საწარმოვო ძალთა განვითარება, ეკონომია, საზოგადოების საფუძველია, ხოლო პოლიტიკა ზედ-ნაშენი.

ბოლშევიკების მოძღვრებით კი პირიქით, სახელმწიფო ძალა-უფლების ხელში ჩაგდებას და დიქტატურის გამოცხადებით შესაძლებელია ეკონომიურ საფუძვლის გარდაქმნა და ახალი საზოგადოების აგება.

დღეს ყველასათვის ცხადია, რომ ბოლშევიზმი სასტიკათ დამარცხდა. მისი მოქმედების შედეგია არა საწარმოვო ძალთა განვითარება, არამედ საყოველთაო სიღატაკის მორევში მთელი საზოგადოების გადასროლა. ეს საშინელი კატასტროფა, რასაც სოციალიზმთან საერთო რასაკვირველია არაფერი აქვს. სოციალ-დემოკრატიული პროგრამა უნდა აეგოს ბოლშევიკური ექსპერიმენტების საბოლოო დაგმობისა და ეკონომიურ კანონთათვის გადაჭრულ როლის მიჩნევაზე.

3. ახალი სოციალისტური საზოგადოება თვით კაპიტალიზმის ძლიერ-მოსილი განვითარებით მზადდება.

კლასთა ბრძოლის გამწვავება და საწარმოვო ძალთა კონცენტრაცია—არა უთხრის ძირს კაპიტალიზმს და მის ნაცვლათ ახალი საზოგადოების დაფუძნებას მოითხოვს.

4. სოციალიზმის აუცილებლობას დასაბუთებს დემოკრატიის გაძლიერება და მისი პოლიტიკური გაბატონება.

ბურჟუაზია, დემოკრატიას მტრობს და ცენზიანი კონსტიტუციით კმაყოფილდება. საყოველთაო საარჩევნო უფლება ორივე სქესისათვის ყოველნაირ შეზღუდვის უარყოფით, მოპოებულია მუშათა კლასის ხანგრძლივი ბრძოლით და მისი ძალდატანებით გაბატონებულ კლასებზე. დემოკრატია მუშათა კლასის ინტერესია.

ამას გადაჭრით აღიარებენ სოციალისტურ მოძრაობის მეთაურები. „ის (დემოკრატია) იძლევა საშუალებას—ამბობს კ. კაუტსკი—კლასთა ბრძოლა ნაკლები მსხვერპლით ვაწარმოვოთ“ (კ. კაუტსკი, ჰეიდელბერგის პროგრამა გერმანიის სოც.-დემ. პარტიისა, პრინციპიალური ნაწილის ახსნა-განმარტება).

„დემოკრატიის უახლოესი ფორმა დემოკრატიული რესპუბლიკაა“. (კაუტსკი, იქვე) „დემოკრატიული რესპუბლიკა წარმოადგენს აუცილებელ წინასწარ პირობას შრომის გამარჯვებისას კაპიტალისტურ გაყვლეფის წინაღობდევ“. (კ. კაუტსკი, იმავე წიგნში). არა ნაკლებ საყურადღებოა როზა ლუქსენბურგის აზრი, რომელიც ბოლშევიკებს ბევრს რამეში ეთანხმებოდა.—ის სწერდა: „თავისუფლება მხოლოდ მთავრობის მომხრეთათვის—რანაირი მრავალ-რიცხოვანიც არ იყვნენ ისინი—არ არის თავისუფლება. თავისუფლება მუდამ მოასწავებს—თავისუფლებას სხვარიც მოაზროვნეთათვისაც. როზა ლუქსენბურგი „რუსეთის რევოლუცია“, გამოცემა პაულ ლევის წინასიტყობით გვ. 109). შემდეგ: „ეს არის პროლეტარიატის ისტორიული მისია ბურჟუაზიული დემოკრატიის ნაცვლად შექმნას სოციალისტური დემოკრატია და არა ის, რომ მოსპოს ყოველივე დემოკრატია“. (იქვე გვ. 116).

უფრო გარკვევით იცავდა დემოკრატიის მნიშვნელობას ავგ. ბებელი „სახელმწიფო, რომელიც ამჟამად კლასიურ ბატონობაზედა დამყარებული უნდა გადაქცეს სახალხო სახელმწიფოთ, სადაც არ არსებობს არავითარ პრივილეგია“ („ჩვენი მიზანი“).

ასევე გატაცებით იცავდა დემოკრატიის მნიშვნელობას ფრ. ენგელსი: რაც ცხადია, ეს ის გარემოება, რომ ჩვენი პარტია და მუშათა კლასი გაბატონდებიან დემოკრატიულ რესპუბლიკაში“ (Neue Zeit. Zur kritik des Socialdemokratischen Progr. 1891).

ბოლშევიკურ გადატრიალების შემდეგ დემოკრატიის გაბატონების მნიშვნელობა სოციალიზმის დასამყარებლათ მეტათ მკაფიოდ გამოთქვა 1919 წ. 3-10 თებერვლის ინტერნაციონალუმა სოციალისტურმა კონფერენციამ, რომელიც შეიკრიბა ქ. ბერნში. აქ მიღებულ იქმნა ბრანტიგის მიერ წარდგენილი რეზოლუცია, სადაც სხვათა შორის ვკითხულობთ: „...სავსებით ეთანხმება რა ინტერნაციონალის ყველა კონგრესებს, ბერნის კონფერენცია გადაჭრით დგას დემოკრატიის ნიადაგზე. სოციალიზმით გარდაქმნა, ღრმით გამსჭვალული სოციალიზმით, არ შეიძლება განხორციელდეს და განმტკიცდეს თუ ის არ ეყრდნობა დემოკრატიის მოპოებას და თუ მისი ფესვები არ ემყარება თავისუფლების პრინციპს“.

5. პოლიტიკური დემოკრატიის ბატონობა ხალხს აჩვენებს დემოკრატიული პრინციპი სოციალურ-ეკონომიურ სფეროშიც ვადიტანოს.

ეს სავსებით ბუნებრივია. საარჩევნო უფლებით ყველა სარგებლობს, თავისუფლება წერის, სიტყვის და სხვა საყოველთაო მოპოებაა. მაგრამ ამავე დროს ღარიბი მოკლებულია საშვალებას თანამედროვე კულტურით ისარგებლოს. ამიტომაც არის უკმაყოფილება იბადება თვით წვრილ ბურჟუაზიულ წრეებშიც კი, რომელნიც იძულებული ხდებიან სოციალურ საკითხების მნიშვნელობა უფრო და უფრო წამოაყენონ და მით პროლეტარიატის მოკავშირეობა იკისრონ.

ამიტომაც იყო შვეციაში რადიკალები მხარს უჭერდნ სანდლერის სოციალისტურ მთავრობას. დანიაში რადიკალები სოციალისტებს

საფრანგეთში ერიოს კაბინეტი იძულებულიყო სოციალისტურ პარტიის ღირეტივებისათვის გაეწია უდიდესი ანგარიში.

„მოკლეთ წვრილი ბურჟუაზია თანდათანობით იგნებს, რომ გარეშე სოციალურ სამართლიანობისა, პოლიტიკური დემოკრატია კალმხრივია (იხ. ნ. ჟორდანის „პოლიტიკა“).

6. დემოკრატია ერის თავისუფლებას მოასწავებს.

დამორჩილებულ ერს არ შეუძლია დაამყაროს ბატონობა დემოკრატიის, ვინაიდან მისი ბედის გამგე სხვა ვინმეა და არა თვითონ ის. ამიტომაც სოციალიზმი მუდამ მოითხოვს ერის თვითგამორკვევის უფლებას და ილაშქრებს ერთა დაპყრობა-დამორჩილების წინააღმდეგ.

კ. მარქსმა პირველ ინტერნაციონალის დამაარსებელ ადრესში დაგმო, როგორც პოლონეთის დამონება, ისე რუსეთის მიერ კავკასიის მთიელთა დაპყრობა. (პატარა სახელმწიფონი, „პოლიტიკა“ ნ. 5-ს).

მარქსიზმის თანამედროვე საუკეთესო თეორეტიკოსმა კ. კაუტციმ ეს თავის ახალ წიგნში «Die Materialistische gesch.

ტომი მეორე, გვ. 441) შემდეგ ნაირად დაასაბუთა: „აბსოლიუტიზმის დროს სხვა და სხვა ოლქს სხვა და სხვა ენით, ხალხის დაუკითხავათ, ძალით იპყრობდნ და მათ უყურებდნ, როგორც მეფეთა კერძო საკუთრებას და როგორც

ასეთს მემკვიდრეობით გადასცემდნენ ან დაქორწინებისას მზითვით აძლევდნენ. აბსოლუტიზმი იბრძოდა მათთვის, თავზე მოეხვია ერთი და იგივე ენა, ერთი და იგივე უფლება, ერთი და იგივე სამეურნეო პოლიტიკა. დემოკრატიის დროს სულ წინააღმდეგი ხდება, ის ელტვის განსაკუთრებულ სახელმწიფოში თავი მოუყაროს და მისი თვით ბატონობა დაამკვიდროს ყველა იმ ოლქებისა ან ტერიტორიისათვის, სადაც ხალხი ერთ და იმავე ენისა ან სხვა საერთო კავშირის გამო თავს ერთ ცხოვრებაში გაერთიანებულად გრძნობს. მთავრობა უნდა გამოვიდინარეობდეს თვით ხალხისაგან. მართვა-გამგეობაში, სასამართლოში, სკოლაში, ჯარში ხმარებაში უნდა იყოს თვით ხალხის ენა. აუტანელი ხდება სახელმწიფოებრივი დამოკიდებულება სხვა ენაზე მოლაპარაკე ტომებთან, რომლებიც ურთი-ერთობაში პრივილეგიურ მდგომარეობას ელტვიან აგრეთვე აუტანელია ერთი ცხოვრების რამოდენიმე პატარა სახელმწიფოთ დაქუცმაცება, რომელთა ბედია პოლიტიკური და ეკონომიური უძლურება.

ლტოლვილება ეროვნულ სახელმწიფოს დაარსებისაკენ წარმოდგება იმავე პირობისაგან, რასაც თანამედროვე დემოკრატიისაკენ მივყევართ. ის მასთან შეზღვილათ დაემყარება ერთა თვითგამორკვევის იმავე საფუძველს. როგორც შეუძლებელია შეჩერება ინდუსტრიის განვითარების, ისევე შეუჩერებელია ერთა თვითგამორკვევის უფლების განხორციელება“.

ამიტომაც არის დემოკრატია ერის თვითგამორკვევას მოითხოვს. კ. კაუტსკი თავის წიგნში ... (ერთა განთავისუფლება) „ის ვისაც სურს ხელი შეუწყოს პროლეტარიატის განვითარებას, ვალდებულია ელტვოდეს დემოკრატიისაკენ და ერის თვითგამორკვევის უფლების აღიარებისაკენ“ (გვ. 6). და აი სოციალ-დემოკრატია ყველა ერთა თანასწორ უფლებიანობის მომხრეა. კაუტსკი იმავე წიგნში („ერთა განთავისუფლება“) სწერს: „იგივე უფლებრივი თანასწორობა, რასაც დემოკრატია რომელიმე ერის ფარგალში მოითხოვს ცალკე პიროვნებათათვის უნდა გახდეს შედეგი ინტერნაციონალური სოლიდარობისა ყველა ცალკე ერისათვის ეროვნებათა საერთო ოჯახში“.

ეს სახესებით ნათელია. პრინციპი საყოველთაოა, მაგრამ არიან სოციალისტები, რომელნიც პირველ რიგში აყენებენ არა ერის და საზოგადოების ინტერესს, არამედ სახელმწიფოთა საჭიროებას და ამიტომ არსებულ საზღვრების დამცველად გამოდიან. მათ წინააღმდეგ კ. კაუტსკი აცხადებს: „ინტერნაციონალური სოც.-დემოკრატია გამოდის არა სახელმწიფოთა საჭიროებისაგან, არამედ ერების საჭიროებათაგან და ამიტომ მოითხოვს ყველა მათთვის დამოუკიდებლობასა და ხელუხლებლობას იმ ტენდენციისა, რომელიც მის (ერის) მიერ დასახლებული და დამუშავებულია“. (იხ. იქვე).

მაგრამ ამ ხანად ბატონობს არა პრინციპი სოციალიზმისა, არამედ ტლანქი ძალა იმპერიალიზმისა, რომელიც ელტვის ერის დამორჩილება-დატუქვას. ასეთ პოლიტიკის წინააღმდეგ კ. კაუტსკი აცხადებს: „ჩვენ შემდეგ დავინახეთ. რომ შეუძლებელია დატუქსით ლტოლვა ეროვნულ სახელმწიფოს დაარსებისათვის, ისე როგორც შეუძლებელია დატუქსით ლტოლვა დემოკრატიისთვის თვით სახელმწიფოს ფარგლებში, ვინაიდან ამას აქვს ღრმა საფუძველი თანამედროვე ვითარებაში და რადგანაც ის გაბატონებულია ჩვენი დროის პოლიტიკურ ცხოვრებაში“. (იქვე გვ. 5). ეს პრინციპი აღიარა ბრიუსელის სოციალისტურმა კონგრესმა კოლონიალურ ერთა მიმართ და სოციალისტურ პოლიტიკათა მოვალეობათ გამოაცხადა ხელი შეუწყოს, ეროვნებათა დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლას, როცა თვით ერი ასეთ მოთხოვნილებით გამოდის.

ამ დებულებას ჟან ჟორესი მთელ თავის სიცოცხლეში იცავდა. ყველაზე უფრო მკაფიოდ ის მან გამოხატა თავის უკანასკნელ ნაწარმოებში «Armée Nouvelle». -ში) ის ამბობს: „იკორია აღარ არსებობს, სოციალიზმი ამიერი-

დგან არ ეთიშება ცხოვრებას, არ ეთიშება ნაციას (ეროვნებას), ის არ ცდილობს გაექცეს სამშობლოს. ის ცდილობს გამოიყენოს სამშობლო, რათა გარდაქმნას და გაადიდოს... კაცობრიობის ერთობა განხორციელდება დამოუკიდებელ, ერთა თავისუფალი ფედერაციით, რომელიც უარყოფს ყოველგვარ ძალადობას და ემორჩილება უფლების საერთო წესებს. ეს არ არის ცალკე ერთა სამშობლოს მოსპობა, ეს არის მათი გაკეთილშობილება, ყველა მათი სამშობლო ამაღლება კაცობრიობამდე, და არაფერს დაკარგავს თავის დამოუკიდებლობასა, თავის ორგინალობისა და გენიის თავისუფლების მხრივ... ახალი კაცობრიობა მდიდარი და კოცხალი იქნება იმდენათ, რამდენათ თვითეულ ერის თვისებურობა გაგძელებულ იქნება საერთო ჰარმონიაში და რამდენათ ყველა ერის სამშობლო ატოკდება საკაცობრიო ქნარის ხმაზე, საჭიროა ყველა დამოუკიდებელი სამშობლო გაიმარჯვოს ინერნაციონალური სულით... მაგრამ დემოკრატია და ერი რჩება არსებით, ძირითად პირობათ ყოველგვარ მომავალ და უმადლეს შემოქმედებისა... ყოველგან სადაც არსებობს სამშობლო ე. ი. ისტორიული ჯგუფები, რომელთაც აქეთ შეგნება ერთობისა და მემკვიდრეობით მისი გაგრძელებისა, ყოველივე თავდასხმა მათ თავისუფლებასზე და ინტერნაციონალზე არის თავდასხმა ცივილიზაციაზე. კიდევ მეტი — ბარბაროსობისაკენ უკან დაბრუნება და სხვა“.

ამიტომაც არის დემოკრატია და ერის თავისუფლება ერთი-მეორეზე გადაჯაჭულია, ხოლო ორივე ერთად სოციალიზმის განხორციელების წინასწარ პირობას შეადგენს.

წინეთ საქართველოს სოციალ-დემოკრატია კულტურულ ავტონომიით კმაყოფილდებოდა, ხოლო ამჟამად ის გადაჭრით იცავს ერის დამოუკიდებლობას.

რა მოხდა? რა გამოიცვალა?

მოხდა მხოლოდ ერთი ამბავი: ერმა თავისი ბედი გამოარკვია, ჩაება რა იმ ფერხულში, რომელიც მოყვა მსოფლიო ომის მიერ აგორებულ ტალღას.

დღეს საქართველოს ბედი თვით ქართველი ერის მიერ სამუდამოთ გადაჭრილია და ამჟამად ჩვენი პარტია როგორც ყოველთვის ტვირთმძიმეთა და დაჩაგრულთა ბანაკში დგას და მის ბრძოლას სათავეში უდგია. რომ ამჟამად უფრო აორკეცებს პარტიის სურვილს, ბოლო მოუღოს უცხო უღელს და ერი გაიყვანოს სამშვიდობოზე, რასაც ეწოდება დამოუკიდებელ დემოკრატიულ რესპუბლიკის აღდგენა.

7. სოციალიზმის განხორციელების წესა

ეს ხანგრძლივი პროცესია. თვით ოტტო-ბაუერი, რომელიც ბევრში თანაუგრძნობს ბოლშევიკებს, სწერს: „პოლიტიკური რევოლუცია შეიძლება იყოს საქმე ერთი დღის, მონარქიის ადგილას რესპუბლიკის დაწესება, მცირე ჯგუფების პრივილეგიათა ნაცვლათ—ყველას თანასწორობა.—ეს იყო მუდამ საქმე ერთი დაკვრის“. (Der weg zum Socialismus) („გზა სოციალიზმისა“). მაგრამ სულ სხვაა სოციალური გარდაქმნა, კ. კაუტსკი ამბობს: „შეუძლებელია ყველა კაპიტალისტურ წარმოების სოციალიზაცია, ერთსა და იმავე დროს მოხდეს“ იხილეთ— (Heidel. Prog.). როგორ მოხდება ეს გარდაქმნა? დემოკრატიული გზით თუ დიქტატურის გამოცხადებით? 1872 წ. მარქსმა ამსტრედამის ინტერნაციონალის კონგრესის ერთს მიტინგზედ შემდეგი წარმოსთქვა: „ჩვენ ვიცით რომ, ამჟამინდელ დასაწყისით დაწესებულებებს, ჩვეულებებს და ადათებს სხვა და სხვა ქვეყნისა, და ჩვენ უარს არ ვყოფთ, რომ არსებობს ისეთი ქვეყნები, მაკ.

ამერიკა, ინგლისი და რომ უკეთ ვიცნობდე თქვენს დაწესებულებებს შეიძლება დამემატებია ჰოლანდია,—სადაც მუშებს შეუძლიათ თავისი მიწის მშვიდობიანი გზით მიხწევა. მაგრამ ასე როდია სხვა ქვეყნებში“. (მოყვანილია კ. კაუტსკის წიგნში «Die Diktature des Proletariats».)

ამასვე იმეორებს ფრ. ენგელსი: „ჩვენ შეგვიძლია წარმოვიდგინოთ, რომ მოსალოდნელია ძველი საზოგადოება ახალ საზოგადოებათ გარდაქმნას მშვიდობიანათ იმ ქვეყნებში, სადაც სახალხო წარმომადგენლობის ხელშია მთელი ძალა-უფლება; დემოკრატიულ რესპუბლიკებში, როგორც საფრანგეთია და ამერიკა, მონარქიებში, როგორიცაა ინგლისში, სადაც მონარქიის ყოველ დღიურ გამოყიდვაზე თვით პრესაში ლაპარაკობენ და სადაც დინასტია უძლურია ხალხის სურვილის წინააღმდეგ.

მაგრამ იმ ქვეყნებში სადაც დემოკრატია სუსტია ან და სადაც ბოლშევიზმა გააძლიერა ფაშისტური ტენდენციები, აუცილებელი იქნება კლასთა-შორის მძლავრი შეხლა-შემოხლა და გაბატონებულ უმცირესობის ძალით დამორჩილება.

ამნაირად იმ ქვეყნებში სადაც დემოკრატიის ბატონობა მკვიდრია, სოციალური გარდაქმნა ანუ რევოლიუცია მშვიდობიანი გზით, მშვიდობიანად ხასიათს მიიღებს“.

8. როგორ უნდა გავიგოთ პროლეტარიატის დიქტატურა

ბოლშევიზმმა მცირე ჯგუფის ამოძრავება პროლეტარიატის დიქტატურით მოხატა და თავის ბატონობას ის ინარჩუნებს ჯერ არსად ნახული ტერორით. სულ სხვა აზრს იცავდნენ კ. მარქსი და ფრ. ენგელსი: ყველა დღემდის არსებული მოძრაობა ამბობს, „კომუნისტური მანიფესტი“ იყო მოძრაობა უმცირესობის ამ უმცირესობისავე ინტერესთა უზრუნველსაყოფათ. პროლეტარული მოძრევობა კი არის დამოუკიდებელი მოძრაობა ხალხის ე. ი. უმრავლესობის დიდ უმრავლესობისავე ინტერესებისათვის“. მართალია, მარქსი და ენგელსიც ამბობდნენ, რომ პროლეტარის ამოძრავების შედეგი იქნება პროლეტარიატის დიქტატურის დაწყება“. თვით მანიფესტშივე განმარტავს, თუ როგო ესმოდათ მათ ეს დიქტატურა:

ჩვენ უკვე დავესინეთ, რომ მუშათა რევოლიუციის პირველი ნაბიჯი იქნება პროლეტარიატის ამაღლება მართველ კლასათ, მოპოება დემოკრატიისა“ (კომ. მან.). კიდევ უფრო ნათლათ განმარტავს ამ ცნებას ფრ. ენგელსი: „რაც ცხადია ეს, ის რომ ჩვენი პარტია და მუშათა კლასი გაბატონდებიან დემოკრატიული რესპუბლიკის ფორმებში. ეს არის სპეციფიური ფორმა პროლეტარიატის დიქტატურის, როგორც ეს საფრანგეთის რევოლიუციამ გვიჩვენა“ «Zur Kritik der Soc.-dem. Prog. 1891.

იგივე ენგელსი კ. მარქსის წიგნის „სამოქალაქო ომი საფრანგეთში“ მესამე გამოცემის წინასიტყვაობაში სწერს: „პროლეტარიატის დიქტატურა კარგა ბატონებო გსურთ, თქვენ იცით რას წარმოადგენს ეს დიქტატურა? დააკვირდით პარიზის კომუნას, ეს იყო პროლეტარიატის დიქტატურა“.

ყველამ იცის, რომ პარიზის კომუნა შესგდა საყოველთაო არჩევნების გზით. ამიტომაც იყო კ. მარქსი ინტერნაციონალის გენერალურ საბჭოს წერილში სწერდა: „არაფერი არ იქნებოდა ისეთი უცხო პარიზის კომუნის დასახსიათებლათ, როგორც საყოველთაო უფლების ნაცვლათ, იერარქიულ უფლების დაწყება“.

ამჟამად მარქსი და ენგელსი სიტყვას „პროლეტარიატის დიქტატურა“ ხმარობენ იმავე მნიშვნელობით როგორც დემოკრატიულ რესპუბლიკაში ბურჟუაზიულ დიქტატურაზე ლაპარაკობენ.

წინააღმდეგ ბოლშევიზმისა, რომელმაც ეს ტერმინი—„პროლეტარია-

ტის დიქტატურა“ — გადაამახინჯა, ჩვენ უნდა შემოვიღოთ უფრო სწორი ტერმინოლოგია: პროლეტარიატის როგორც ყველა ჩაგრულთა მეთაურის ამოძრავება და ხალხის დიდი უმრავლესობის მიერ ხელში ძალა-უფლების აღება დემოკრატიის საბოლოო გასამტკიცებლათ და სოციალურ გარდაქმნის მოსაწყისრიგებლათ.

9. წვრილ მესაკუთრეთა ქონების ხელშეუხლებლობა

სოციალიზმი მსხვილი წარმოებისა და ვაცვლა-გამოცვლის განსაზოგადოებრივეობაა. ამიტომაც არის წვრილ მესაკუთრეთა ქონება, რომელნიც თავის შრომით და არა სხვა მშრომელთა გაყვლეფით ცხოვრობენ, სავსებით ხელშეუხლებელი დარჩება.

„ქონების ჩამორთმევა არ შეეხება“ — ამბობს კაუტსკი არც გლეხს და არც წვრილ ხელოსანს, მათი ქონება ხელშეუხლებელი დარჩება“. (Heidel. Prog.). ამასვე იმეორებს აესტრიის სოციალ-დემოკრატიული პროგრამა „გაბატონებულ კლასთა ნაძარცვ ქონების ჩამორთმევით გლეხთა ქონება არა თუ არ ჩავარდება საფრთხეში, პირიქით ის განმტკიცდება... აგრეთვე სოციალისტურ საზოგადოების ფარგლებშიც გლეხები, როგორც თავისუფალი მესაკუთრენი ცხოვრობენ თავის მამულში“.

10. სოციალიზმის განხორციელება ყველა ქვეყნის მუშათა ამოძრავებით მოხდება

ბოლშევიკთა უდიდესი დანაშაული მშრომელთა წინაშე სწორეთ იმამი მდგომარეობს, რომ ძალა-უფლების დასაპყრობათ და მის შესანარჩუნებლათ მათ გადმოისროლეს დემაგოგიური ლოზუნგი — სოციალიზმის დამყარებისა ჩამორჩენილ რუსეთში. როგორც თავიდან ამკარა იყო, ეს რასაკვირველია შეუძლებელი გამოდგა, ვინაიდან სოციალიზმი — კაპიტალიზმის უაღრესათ განვითარების შედეგი იქნება. ბოლშევიკური საქმიანობა ნაროდნიკთა მოძღვრების გამართლებას ემსახურებინა; რასაკვირველია ის დამარცხდა, მასთან ერთად მთელი მუშათა კლასიც დაიქსაქსა და დიქტატურის წყალობით ჩამოიქვეთდა. მომავალში მსგავს ექსპერიმენტების განმეორება ჩამორჩენილ ქვეყნებში შეუძლებელი იქნება.

მ ა ხ ლ ო ბ ე ლ ი მ ი ჯ ა ნ ი

11. საქართველოს დამოუკიდებელ დემოკრატიულ რესპუბლიკის აღდგენა

უცხო ოკუპაციამ მოსპო საქართველოს დამოუკიდებლობა, გაანადგურა დემოკრატია და მით ქართველ მშრომელ ხალხს თვით-მოქმედების ლახვარი ჩასცა. ამიტომაც არის ქართველი ერი სოციალ-დემოკრატიის მეთაურობით ასე დაჟინებით იბრძვის დამოუკიდებელ დემოკრატიულ რესპუბლიკის აღსადგენათ. ეს შეიძლება დიქტატურის დამხობით რაც საბჭოთა კავშირში რევოლიუციის შედეგი იქნება და რასაც აუცილებლათ მოყვება საბჭოთა კავშირის შემადგენელ ეროვნულ ნაწილებათ დაყოფა.

12. ა გ რ ა რ უ ლ ი პ რ ო გ რ ა მ ა

საოკუპაციო ხელისუფლებამ საქართველოში გააუქმა დემოკრატიის მიერ შემუშავებული აგრარული კანონი და ჩვენში ნაროდნიკულ უტოპიის მიწის სოციალიზაციის განხორციელებას შეუდგა, ეხლაკი-ის სოფლის მეურ-

ნეობაში კოლექტივიზაციის მოგვარებას ლამობს. ეს სოციალისტურ მოძღვრების თავდაყირა დაყენებაა. სოციალიზმი მსხვილი წარმოების განსაზოგადოებრივობაა და არა წვრილი წარმოების განადგურება.

ამ ახალი ექსპერიმენტების შედეგია სოფლად საწარმოვო ძალთა განადგურება, ინვენტარის გაქრობა და შიმშილის გამოწვევა.

ამის საწინამდევოთ სოციალ-დემოკრატია მოითხოვს ყველა ნაროდნიკულ-ბოლშევიკურ ექსპერიმენტების გაუქმებას, ადგილ - მამულის კერძო-საკუთრების დაკანონებას და ხელ-ახლა ყველა მიწის მომუშავეთა შორის ადგილ-მამულის სამართლიანათ განაწილებას.

მ ა რ ქ ს ი ზ მ ი ს ს ა კ ი თ ხ ი

(გაგრძელება *)

3. კლასთა ბრძოლა

უკვე ძველ ბერძნულ რესპუბლიკებში, ისე როგორც ძველ რომში არსებობდა საზოგადოების კლასებად დანაწილება: პატრიოტები, პლებსი, ყმები ნონები და ამის გამო კლასთა ბრძოლა, საშუალო საუკუნოებში კლასთა დანაწილება იყო შემდეგი: ფეოდალები, ვასალები, ამქრები, შეგირდები, ყმები. კაპიტალისტური წესწყობილების დროს-კი: ბურჟუაზია, მემამულენი და მუშები, მათი ქვეკლასებით. მარქსისტულ კლასთა ბრძოლის მოძღვრებაში მთავარი ეს არის: განვითარების განსაზღვრულ საფეხურზე სამეურნეო მთელ პროცესიდან ჩნდებიან სხვა და სხვა საზოგადოებრივი კლასები, რომელთაც ან პროცესში მათი წილის მიხედვით, განსაკუთრებული სამეურნეო ინტერესები აქვთ და სცდილობენ ეს ინტერესები პოლიტიკურ ცხოვრებაში განახორციელონ, ამგვარად, კლასთა ბრძოლა ბუნებრივად პოლიტიკურ ასპარეზზე ხდება. კლასთა ბრძოლა არის პოლიტიკური ბრძოლა. როგორ ხდება კლასთა ინტერესების განხორციელება? — პარლამენტარული მოქმედებით, პრესის საშუალებით, კრებებით, ქუჩებში დემონსტრაციებით, გაფიცვებით, ქუჩაში აჯანყებით და სხვა. კლასთა ბრძოლის მარქსისტულ მცნები სათვის სულ ერთია: თუ რომელი გზით იწარმოებს ეს ბრძოლა, ხოლო თუ რა გზით ამას პოლიტიკაში დიდი მნიშვნელობა აქვს.

საზოგადოებრივ შრომის პროცესის ცვლასთან ერთათ ბუნებრივად იცვლებიან აგრეთვე მასში ფუნდამენტული კლასთა ფენები. არამც თუ მარტო (კალ-კალკე კლასები იცვლებიან, არამედ მათი ერთი-მეორესთან დამოკიდებულებაც, და ამავე დროს იცვლებიან ბრძოლის წარმოების საზოგადოებრივ პირობები, ანუ სხვა სიტყვით: მეურნეობის განვითარებასთან და ამისგან გამომდინარე საწარმოო დამოკიდებულებებთან ერთათ კლასთა ბრძოლაც სხვა

*) იხ. რვეული 7.

და სხ. ფორმას ღებულობს. არა მარტო სამეურნეო დამოკიდებულებანი ახდენენ გადამწყვეტ გავლენას ბრძოლის ფორმებზე, არამედ, ვინაიდან ბრძოლა პოლიტიკურ ასპარეზზე სწარმოებს, ეს პოლიტიკური ვითარებანიც მათზე არა ნაკლებ გავლენას ახდენენ. ბრძოლის ფორმები, რომელნიც ერთ განსაზღვრულ სამეურნეო და პოლიტიკურ მდგომარეობიდან გამომდინარეობენ და მიზანშეწონილი არიან, შესაძლებელია სრულიათ გამოუსადეგარი შეიქნა მეორე დროში, სხვა ვითარებაში, სწორეთ ისე, როგორც კლასთა ბატონობის ფორმებიც მრავალგვარ იცვლებიან. იმის ცდა, რომ ჯიუტად მისდიო „ძველს გამომშემდილ ბრძოლის ფორმებს“ გვიჩვენებს, თუ ბრძოლის პირობები დროთა განმავლობაში არსებითად გამოიცვალენ. რომ ბრძოლის ტაქტიკა გადაბრუნებული და უსწორაა. ამიტომ არის, რომ მისწრაფება ვანახორციელო კლასთა ინტერესები პარლამენტარული მოღვაწიეობით, ან საზოგადოებრივი აზროვნებაზე გავლენის მოხდენით; იქნება ეს გაზეთის, სიტყვის, წიგნების, ისტორიული თხუზულებების საშუალებით თუ სხვა. მარქსისტური აზრით, ნაკლებად არაა კლასთა ბრძოლა, ვაკე მაგალითად, რომელიმე პოლიტიკური უფლების მოპოება საერთო გაფიცვით ან ქუჩაში ბრძოლით. თუ რა არის ადვილი და რას უფრო სწრაფად მიყვებართ მიზნისაკენ, არსებული პირობებზე დამოკიდებული.

როგორც დავინახეთ, მარქსის თვალსაზრისით არსებობს სამი უმთავრესი კლასი, რომელიც ქვეკლასებად ნაწილდება; ამას გარდა ამ კლასთა დანაწილებებში არსებობენ საშუალო და გარდამავალი საფეხურები; მისივე აზრით კლასთა ინტერესების გარდა არსებობენ სხვა საზოგადო ინტერესებიც; რასაკვირველია, თავისთავად ცხადია, არსებობენ პიროვნებანი, კერძო ინტერესებიც, ანუ როგორც თვითონ მარქსი ამბობს: საზოგადოებაში კლასთა დანაწილებასთან ერთად გვხვდება „ინტერესებისა და მდგომარეობის ურიცხვი დაქუცმაცება, რომელშიც საზოგადოებრივი შრომის დანაწილება ჰყოფს მუშებს კაპიტალისტებს და მემამულეებს“. მარქსისტული შეხედულებით პირველად ყოველისა არსებობენ პიროვნული ინტერესები, რომელნიც საზოგადოებაში თვითივე პიროვნული მდგომარეობით არიან განსაზღვრული; ამასთან ერთად არსებობენ კლასთა ინტერესები; და ამას გარდა სხვა მრავალი საერთო ინტერესები, როგორც მაგალითად: სახელმწიფო ინტერესები, ეროვნული ინტერესები, ხელობის, გვარის, თემის, ეკლესიის და სხვა ინტერესები. ყველა ეს ინტერესები, რომელნიც მრავალნაირად ერთი-მეორეს ავსებენ, აფერხებენ, აპობენ ან ჯგვარედინდებიან, მეტნაკლებობით საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ხორციელდებიან და ამგვარად ხანსაზღვრულ დროში ამ ცხოვრებას თავისებურ ისტორიულ სახეს აძლევენ. საზოგადოებრივი ცხოვრების ფორმა არ არის ერთად-ერთ გვარ ინტერესების გავლენის შედეგი, არამედ იგი არის საერთო და ერთი-მეორეს მოწინააღმდეგე მრავალნაირ ინტერესთა გავლენის შედეგი, — რომელთა შორის, რასაკვირველია, განსაზღვრულ დროში რომელიმე ინტერესი განსაკუთრებულად შეიძლება ბატონობდეს, მაგალითად, ეროვნული ინტერესი, მარქსის თვალსაზრისით, კლასთა ბრძოლა სრულებით

თაც არ არის ერთად-ერთი ფაქტორი საზოგადოებრივ ცხოვრებისა, არამედ, ვინაიდან ინტერესები „ურიცხვად“ დაქუცმაცებული არიან, არსებობენ ამიტომ „ურიცხვ“ ინტერესთა წინააღმდეგობანი და ბრძოლანი. „კომუნისტურ მანიფესტის“ წინადადება: „აქამდე არსებულ ყველა საზოგადოების ისტორია არის კლასთა ბრძოლის ისტორია“ არ ამბობს იმას, რომ აქამდე საზოგადოებაში არ არსებობდა არავითარი ბრძოლა ეკლესიის, თემის, ხელობის, ოჯახის ინტერესებისათვის და სხ., არამედ ამბობს იმას, რომ დღემდე საზოგადოების ისტორიულ განვითარებაში კლასთა ბრძოლამ მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა და პოლიტიკურ ცხოვრებას თავისი დალი დასვა. საზოგადოებაში ინტერესთა ბრძოლა მარქსის მიხედვით მარტო კლასთა ბრძოლით არ ხასიათდება.

ვიქ. ნოზაძე.

ქართველი ახალგაზღვრების მდგომარეობა

ქართველი ახალგაზღვრება განსაკუთრებულის სიმწვავით განაცდის საოკუპაციო რეჟიმის სუსხს. მისთვის დახშულია მოქმედების ყველა საშუალება და ჩაკეტილია განვითარების ყველა კარები; ამიტომაც არის ქართველი ახალგაზღვრება და კერძოთ მისი სოციალ-დემოკრატიული ნაწილი გაერთიანებული ახალდაზნა მარქსისტთა ორგანიზაციებში აწარმოებს ენერგიულ ბრძოლას საბჭოთათ რუსეთთან.

ჩვენი ახალგაზღვრების საუკეთესო ნაწილი დღეს გადასახლებულია რუსეთის მივარდნილ ადგილების მთელ სივრცეზე ან და ციხე-ჩეკაში დამოწყვდეულია, მაწილი კი მაინც ახერხებს ჯოჯოხეთურ პირობებშიც ორგანიზაციულ-პოლიტიკურ და კულტურულ მუშაობას. მხოლოდ ახალგაზღვრების ეს ნაწილი და უპარტიო ქართველი ახალგაზღვრება შეიძლება ჩაითვალოს ჩვენი მომავალი ცხოვრების მესვეურებათ და მემკვიდრეთ.

კომუნისტური ახალგაზღვრება ე. ი. კომსომოლა გადაგვარების გზას ადგია და მათი უმრავლესობისაგან სამწუხაროდ სასიკეთოს არაფელს არ უნდა მოველოდეთ; ის ჩაჭედილია სტალინის „გენერალური“ ხაზის რკინის სალტებში და მოკლებულია ყოველივე თვით-მოქმედების საშუალებას. მას საკუთარი თავი არ აბია და ის ლენინის სახარებაზეა აღზრდილი. კომსომოლას პატარობიდანვე აჩვევენ ერთმანეთის დაბეზლებას, გაუტანლობას, ეჭვიანობას და ყოველგვარ უხნობას. სწავლა-განათლების მხრივ ის ხომ სულ უფიცია. მას აზებირებენ კომუნისმის ანბანს, პოლიტ-გრამოტას, ლენინის ნაწერებს, რასაც მარქსიზმათ ასალებენ; მაგრამ მათ არავითარი წარმოდგენა არ აქვთ სხვა სამეცნიერო დარგებზე. მისგან არც კი მოითხოვენ ამას, რადგან, რამდენათ უფიცო იქნება კომსომოლა, იმდენათ ის ხელსაყრელია დიქტატურისათვის, ვი-

ნაიდგან მათ ადვილათ დაიმორჩილებენ და თავისუფლათ მოაზროვნე ოპო-
ზიციონერებისაგან დაზღვეული იქნებიან. საბჭოთა ახალგაზდობის დიდი უმ-
რავლესობა ისეთ პირობებშია ჩაყენებული „ახალგაზდობის“ მიზნით, რომ
მათი გამობრუნება მეტად ძნელი საქმე იქნება, და უსათუოდ დიდს შრომასა
და ენერგიას მოითხოვს. ამიტომაც ჩვენი პარტია ქართველ ახალგაზდობ-
ში მუშაობას დიდ ყურადღებას აქცევს და მისი მიზანია გადაარჩინოს ჩვენი
ახალგაზდობის ნაწილი მაინც ბოლშევიზმის მავნე გავლენისაგან და დაიხს-
ნას ის საერთო გადაგვარებისაგან.

ანტი-საბჭოთა ახალგაზდობიდან ყველაზე ცუდ პირობებში დღეს მოს-
წავლე ახალგაზდობა იმყოფება. თუ კომსომოლა არა ხარ, შენთვის თითქმის
შეუძლებელია სკოლაში შესვლა. მართალია დღევანდელი ბოლშევიკური
სკოლა დიდს არაფეთს იძლევა, მაგრამ სულ უსწავლოთ დარჩენას მაინც ამ-
ჯობინებენ ჩვენი ახალგაზდები რამენაირად სკოლაში მოხვდნენ და მით ცოტა
რამ მაინც შეიძინონ. უპარტიო ახალგაზდისათვის დღეს სკოლაში შესვლა დიდ
სანატრელათ ათის გადაქცეული და ეს დიდ ხერხს და ენერგიას მოითხოვს
სკოლაში შესვლით ის მაინც არ არის დაზღვეული, რომ შესძლოს მისი დას-
რულება, რადგან ვინ იცის რა შაირს არ მოდებენ და კარში არ გამოაგდებენ
ან და ჩეკაში არ ამოაყოფინებენ თავს. სკოლაში არ ღებულობენ „კულაკ-
თა“ ან შავ-სიელთა შვილებს, შავ-სიაში მოხვედრა კი ადვილი საქმეა. ამი-
სთვის საკმარისია შენი მამის ან ვინმე ნათესავის ფიზიონომია რომელიმე კო-
მუნისტს ან კომსომოლს არ მოეწონოს და შენთვის ამის შემდეგ დახურულია
ყველა კარები. ყველა სკოლასთან არსებობს სპეციალური კომისიები და ისი-
ნი იკვლევენ მოსწავლის და მათი მშობლების წარსულს. უფიცი კომსომოლი-
სათვის კი კარები მუდამ დიაა და ის დღეს ბოლშევიკური სკოლის ბატონ-
პატრონია. სამოსწავლო პროგრამა დღითი-დღე იცვლება და სრულ არარაო-
ბაზე არის დასული. სახელმწიფო უნივერსიტეტი ფაქტიურად გაუქმებულია
და უმაღლესი სკოლა ინსტიტუტების სახით კომსომოლთა სათარეშო ვახდა.
უნივერსიტეტზე მიტანილი იერიში მიმდინარე სამოსწავლო წელში დათავდა
დამსახურებულ პროფესორების იქიდან გაყრით. კომპარტია შიშობს რომ
ახალგაზდობა არ მოექცეს მენშევიკური „წვრილ-ბურჟუაზიული“ იდაელო-
გიის გავლენის ქვეშ. უნივერსიტეტის შესავალ კარებთან დაინახავთ პლაკა-
ტებს შემდეგი წარწერით: „არც ერთი არა-საიმედო ელემენტი უნივერსიტე-
ტის კედლებში“.

არც მუშა-მოსამსახურეთა ახალგაზდობაა უკეთეს პირობებში. საბჭოთა
სამყაროში სადაც მათი თქმითუმუშავრობა არ არის, უპარტიო ახალგაზდო-
ბას სამუშაოზედ არ ღებულობენ, გარდა ისეთისა, სადაც კომსომოლა არ
იკისრებს მუშაობას; ასეთია შავი სამუშაო, მასთან ისიც მეტათ ძნელია საშო-
ვნელათ. ზედ-მეტია რასაკვირველია რაიმე შრომის დაცვაზედ ლაპარაკი, კომ-
სომოლა ორჯერ მეტს ღებულობს ვინემ უპარტიო ახალგაზდა, ყველა ამ
უკანასკნელის უფროსი და ბრძანებელია.

ქართველი ახალგაზდობის დიდი ნაწილი განდევნილი ქალაქებიდან

ერთხანს სოფელს აფარებდა თავს და თავის სამუშაო ძალას სოფლის მეურნეობაში იყენებდა. კოლექტივიზაციის გამოცხადების შემდეგ ეს არსებობის სახსარი მოესპო და დღეს ახალგაზდობა აუტანელ გაჭირვებას განიცდის ყველ-მხრივ. სრულიად ბუნებრივია, რომ ქართველი ანტი-საბჭოთა ახალგაზდობა მთლიანათ ჩამბულია საოკუპაციო რეჟიმთან ბრძოლაში და ის საქართველოში დღეს ყველაზედ აქტიური და მომქმედი ელემენტია ამ მხრივ. ანტი-საბჭოთა ქართველი ახალგაზდობის ხელმძღვანელები დღეს ჩვენი ორგანიზაციებია და მის გარშემო იკრიბებიან ყველა სასიცოცხლო ძალები, ისინი ეწევიან ენერგიულ მუშაობას ქართველი ახალგაზდობის პოლიტიკურათ გაწვრთნის და გათვიცნობიერების საქმეში. ახალგაზდობა ეს ხომ საზოგადოების მგრძნობიარე ნაწილია, მომავალი ცხადია მას ეკუთვნის, ერთია მისი უხეში ძალით დაპყრობა და სულ სხვაა მისი იდეით გატაცება და მიმხრობა. პირველი საშვალეა ეს ბოლშევიკებისა, მეორე-კი ჩვენი. ჩვენი ახალგაზდობა მთლიანათ იდეურია. ის გატაცებულია ერის თავისუფლებისა და საკაცობრიო იდეალებით, აი სწორეთ ამაშია ჩვენი სიძლიერე და ბოლშევიკების სისუსტე. საბჭოთა უვიც „კომსომოლ“-ს ჩვენ უპირდაპირებთ სოციალ-დემოკრატიის იდეოლოგიაზედ აღზრდილ ახალგაზდებს რაც მათ რიგებში იწვევს მუდმივ რყევასა და დაშლას.

ჩვენი ორგანიზაციები მომზადებული შეხვდებიან ბოლშევიკების კრიზისის ხანას, რაც შორს არ არის... მომავალი ქართველ ახალგაზდობას ეკუთვნის.

ვ. ლლონტი.

საქართველოს ახალგაზდა მარქსისტთა ორგანიზაციების ცენტრალურ კომიტეტს

ძვირფასო ამხანაგებო!

მოგესალმებით მხურვალეთ და გისურვებთ გამარჯვებას...

ჩვენ დიდის აღფრთოვანებით და განცდემით გავეცანით თქვენს მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას და მოვისმინეთ მაქედან ამ უკანასკნელათ ჩამოსული ამხანაგების მოხსენება თქვენი მუშაობის შესახებ. ჩვენ ახტაცეული ვართ იმგირული ბრძოლით რომელიც თქვენის ხელმძღვანელობით ეწევა ჩვენი მხნე ორგანიზაციები საოკუპაციო რეჟიმის წინაშე.

ამხანაგებო, ჩვენი ყურადღება მთლიანათ თქვენსკენაა მოპყრობილი და დარწმუნებული ვართ, რომ თქვენ ურყევათ შეასრულებთ იმ უდიდეს მისიას, რომელიც თქვენ ბედმა დაგაკისრათ ჩვენი ტანჯული მშობელი ერის საკეთილდღეოთ...

გწამდეთ ძვირფასო ამხანაგებო, რომ უცხოეთში გადმოხვეწილი ახალგაზდობა მტკიცეთ შეასრულებს ყველა თქვენს დავალებას და თქვენი პირველი მოწოდებისთანვე თქვენს მებრძოლთა რიგებში გაჩნდება.

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ თქვენი თავდადება და ჩვენი ორგანიზაციების გმირული ბრძოლა უნაყოფოთ არ ჩაივლის და მალე ვიხილავთ ერთმანეთს ან გადამწყვეტ ბრძოლაში ან და თავისუფალ სამშობლოში...
 გვიგულღით ძვირფასო ამხანაგებო თქვენს რიგებში და იყავით მტკიცეთ და მხნეთ. მომავალი ჩვენია. ჩვენი მხურვალე სალამი ჩვენს მებრძოლ პარტიას და ჩვენ მხნე ორგანიზაციებს.

ამხანაგური სალამით საქართველოს ახალგაზ. მარქ. ორგანიზაციების უცხოეთის დელეგაცია.

ივლისი. 1931 წ.

რ ე დ ა ქ ც ი ი ს ა ბ ა ნ

საქართველოს ახალგაზ. მარქ. ორგანიზაციების უცხოეთის დელეგაციამ თანახმად საქართველოდან მიღებული ღირებულებებისა დაადგინა: ამიერიდან უურნალი „ახალ. სოც.-დემ-ტი“ გადააკეთოს სამეცნიერო და საინფორმაციო კრებულად. კრებულში გაშუქებული იქნება სოციალ-დემოკრატიული იდიოლოგია და სხვა და სხვა ქვეყნების სოციალისტურ და მუშათა პროფეიციონალური მოძრაობა. ვთხოვთ პარტიის ხელმძღვანელთ და ამხანაგებს მოგვაწოდონ მასალები ამხ. პ. სარჯველაძის მისამართზე: Rue de Varenne, 2. Paris (7

საქართველოდან მეტათ სამწუხარო ამბავს გვატყობინებენ. გადასახლებაში გარდაცვლილა ტვინის ანთებით **ამხ. პავლე გაფრინდაშვილი**. ის ჭიათურის რაიონიდან იყო და ითვლებოდა ერთ-ერთ აქტიურ მომუშავეთ ჩვენ იქაურ ორგანიზაციაში.

ნოე რამიშვილის წიგნი

ამ მოკლე დროში იბეჭდება და გამოვა ტრალიკულათ დალუბული ჩვენი ძვირფასი მასწავლებელი ნოე რამიშვილის უკანასკნელი შრომა „**დემოკრატიული სოციალიზმი**“, რომელსაც უდიდესი მნიშვნელობა ექნება ჩვენი ახალგაზდობისათვის. წიგნის გამოწერა შეიძლება „**ბრძოლის ხმის**“ რედაქციიდან.